

KEVERJONGEN
M.G. Leonard
Esther Ottens (vert.)
Querido
(door Emilie Vanpeteghem)

OVER DE MAKER

M. G. Leonard studeerde Engelse letterkunde in Londen en specialiseerde zich in het werk van Shakespeare. Daarna runde ze een kleine platenmaatschappij en was ze manager van een aantal bands. Ze stapte over naar de toneelwereld, hield zich bezig met acteren en regisseren en is inmiddels verantwoordelijk voor de digitale producties van het National Theatre. Ze woont met haar partner en twee zoons in Brighton. Keverjongen is haar debuut, dat meteen in meer dan twintig landen zal verschijnen.

(<https://www.queridokinderboeken.nl/auteur/m-g-leonard/>)

1. EERSTE INDRUKKEN

Vooraf

- Sprak de omslagillustratie je aan? Werd je nieuwsgierig?
- Is het een boek dat je aandacht zou trekken in de boekhandel of bibliotheek?
- Wat was je eerste indruk van dit boek voor je het verhaal las?

Vragen over het verhaal

- Vind je het onderwerp interessant?
- Wat vond je van kevers voor het lezen van dit verhaal? En wat vind je nu van deze beestjes?
- Is het verhaal voorspelbaar of juist helemaal niet? Vind je het origineel?
- Wilde je verder lezen? Wilde je weten hoe het verder ging en hoe het zou eindigen? Waarom (niet)?
- Is Keverjongen een ernstig boek, vrolijk boek of een spannend boek? Of misschien wel allemaal? Moet je erbij lachen of zette het je vooral aan het denken? Waarom?

Vragen over de schrijfstijl

- Dit verhaal bevat een aantal heel speciale gebeurtenissen. Stelden de juryleden zich hier vragen bij? Of kan de auteur zo goed schrijven/vertellen dat ze het verhaal helemaal geloven?
- De gebeurtenissen volgen elkaar in snel tempo op. Stoort dit de juryleden of brengt het juist vaart in het verhaal?

Illustraties

- Wat vinden jullie van de illustraties in het boek?
- Passen de tekeningen bij het verhaal? Sluiten de illustraties aan bij de sfeer van het verhaal?

Keverjongen

- Welke omslag vinden jullie de mooiste?
- Wat vinden jullie van de titel? (Wat vinden jullie van het woord Beetle?)
- Vinden jullie de omranding van het boek aantrekkelijk?

2. RECONSTRUCTIE VAN HET VERHAAL

Je kan aan de hand van de illustraties het verhaal opnieuw vertellen en bespreken. Kopieer de illustraties. Schrijf zinnen, gebeurtenissen of gedachten doorheen de tekeningen. Sommige belangrijke gebeurtenissen of plaatsen hebben geen illustratie. Is dit een gemis? Of juist heel goed voor de eigen fantasie van de juryleden?

Bijvoorbeeld: ontvoering, Virginia en Bertolt, Baxter, Keverberg, De Hoogte, Project Fabre, Het gevecht

Ontvoering

- ✓ Illustratie p.11, Darkus gaat bij zijn oom Max wonen nadat zijn vader verdwijnt.

'Ik weet dat mijn vader nog leeft, want oom Max gedraagt zich niet alsof hij dood is. (...)

Oom Max kijkt alsof hij zich zorgen maakt en over dingen nadenkt, maar hij is helemaal niet verdrietig.

Soms denk ik zelfs dat hij boos is.' (p.29)

Darkus zijn vader verdwijnt mysterieus uit het museum. Hij gaat eerst naar het kindertehuis tot ze zijn oom Max opsporen. Darkus en Max gaan op onderzoek uit want ze geloven niet dat Bartholomew zijn zoon zomaar in de steek zou laten. (p.62, ze gaan naar het museum. Naar de plek waar Bartholomew verdween.)

Vragen:

- Waarom gelooft Darkus niet dat zijn vader dood is?
- Vinden jullie Darkus en zijn oom moedig?
- Zouden jullie ook zelf op onderzoek uitgaan? Of zouden jullie het overlaten aan de politie?
- Wat gebeurt er in de zaal waar Darkus papa verdween? (p.68-p.69, ze vinden zijn bril en een lieveheersbeestje vliegt door de zaal en plots krijgt Lucretia Cutter het hele museum bij elkaar)

Virginia en Bertolt

- ✓ Illustratie p.21, de ontmoeting met Virginia en Bertolt
- ✓ Illustratie p.117, De eed

'Ze is nergens bang voor. Voor niets of niemand' (p.25)

'Darkus kwam er al snel achter waarom hij Einstein werd genoemd: hij was de ultieme nerd.' (p.26)

'Ik zweer plechtig dat ik Darkus Cuttle zal helpen om zijn vader te zoeken en de kevers te redden.'
(p.116)

Virginia: haar haar zit in acht zwarte pluizenbolletjes met felgekleurde elastiekjes erom.

Bertolt: bleke jongen met een bos witblonde krullen en een grote bril op zijn neus

Ze waren zo verschillend als dag en nacht, maar de dikste vrienden. (p.24)

Vragen:

- Wat vinden jullie van de vriendschap tussen de drie kinderen?
- Ze zijn alledrie zo verschillend. Zijn ze de perfecte combinatie voor dit avontuur?
- Waarom had Darkus geen vrienden voor hij Bertolt en Virginia ontmoette?
- Wat betekent een eed? Hebben jullie een eed met jullie beste vrienden?
- Zouden jullie een vriend helpen om zijn/haar vader, moeder, huisdier, ... terug te vinden?
- Hebben jullie vrienden met dezelfde interesses of zijn ze helemaal anders dan jij?

Baxter

- ✓ Illustratie p.39, de ontmoeting met Baxter

'Wauw, jij bent cool!', zei hij met bonkend hart. (p.44)

'Terwijl hij de kever aaide en in de kraalachtige oogjes keek, voelde hij zich op een of andere manier met het beest verbonden, alsof ze zielsverwanten waren.' (p.44)

Vragen:

- Waar ontmoet Darkus Baxter?
- Wat vinden jullie van Baxter? Wat voor soort kever is Baxter? (neushoornkever, *Oryctes nasicornis*, p.49)
- Kan je zielsverwanten zijn met een dier?
- Kan een dier je beste vriend zijn?
- Baxter redt hem meer dan één keer in dit verhaal. Weten jullie nog wanneer? Kan een dier een mens redden? (p.44, van pestkop Robby en zijn vrienden, p.94 als hij vastgebonden op een stoel in het huis van Pickering en Humphrey zit, van Lucretia Cutter en haar vechtkevers,...)
- Ook Virginia, Bertolt en Novak krijgen een eigen kever. Weten jullie nog welk dier en hoe ze heten? (Bertolt en vuurvliegje Newton (p.136), Novak en de wondermooie Hepburn (p.235), Virginia en de zelfklevende kikvorskever Marvin (p.225))
- Zouden jullie een kever op jullie schouder of in jullie haar laten wonen?
- Welke kever (of welk dier) zou jij kiezen om op je schouder of in je haar te wonen?

Keverberg

- ✓ Illustratie p.83, de keverberg

'Darkus' hart zwol bij het zien van al die verschillende soorten.' (p.84)

'Maar kevers hebben geen kuddegeest. (...) Ze gedragen zich niet zoals jij ze beschrijft, ze werken niet samen.' (p.128)

Vragen:

- Welke soorten kevers spelen de hoofdrol in dit verhaal? (vlierkevers, Goliathkevers, mestkevers, blaaskevers, vuurvliegjes, snuitkevers, titaankevers, atlaskevers, tapijtkevers, zandloopkevers, ... (p.215))
- Wie is Goliath? (de koning van de keverberg)
- Wat eten kevers? (hars en fruit, p.77)
- We krijgen enkel de illustratie op p.83. Had je graag wat meer tekeningen over de keverberg gezien? Hoe ziet de keverberg er uit in jouw fantasie?

- Hebben jullie foto's gezocht van de kevers in dit boek? Zodat jullie wisten hoe bepaalde kevers eruitzagen?
- Darkus vindt de kevers geweldig. Van wie heeft hij die fascinatie? (van zijn vader, die bestudeerde kevers tot Lucretia Cutter ervoor zorgde dat hij die kevers ging mijden)
- Waren jullie ook verbaasd toen de kevers communiceerden met Darkus en zijn vrienden? Zou je ook graag zo kunnen communiceren met een dier?
- Bij de keverberg hoort ook de spullenjungle. Vinden jullie het jammer dat er geen illustraties zijn van de spullenjungle?
- Wat is de spullenjungle? Wat vind je van de spullenjungle? Interessant of is het gewoon een hoop rommel?
- In de spullenjungle maken de drie vrienden een basiskamp. (p.118) Waarom? (Lucretia Cutter wil de kevers en als ze ze heeft, maakt ze de kevers dood. De kinderen gaan de kevers redden en daarvoor hebben ze een ontmoetingsplaats nodig)
- Bij de keverberg en de spullenjungle horen uiteraard Pickering en Humphrey. Weet je nog wie de spullen verzamelt en wie de kevers? (Pickering verzamelt spullen. Humphrey's kamer zit vol kevers)
- Wat vinden jullie van de neven?

De Hoogte

- ✓ Hier is er geen illustratie. Gebruik de illustratie op p.105. Novak en de illustratie op p.172. Lucretia Cutter

"Ze is een monster Novak."

"Maar ze is ook mijn moeder." Met die woorden deed Novak de deur dicht. '(p.259)

Vragen:

- Wat is De Hoogte? (De indrukwekkende villa van Lucretia Cutter)
- Hoe ontdekt Darkus het bestaan van De Hoogte? (p.107) Waarom gaat Darkus naar De Hoogte? (p.149)
- Wie is Novak? (De dochter van Lucretia) Wat vind je van dit meisje?
- Wie is Lucretia Cutter? (Echte naam Lucy Johnstone: Coleopteroloog = keverkenner-en verzamelaar. Modehuis Cutter, de geheime ingrediënten van al haar producten komen van insecten (p.158) Vreselijk auto-ongeluk. (p.112))
- Vinden jullie Lucretia Cutter een monster? Waarom wel? Waarom niet (Hoe ze haar dochter behandelt (p.174), haar uiterlijk (p.274), ze ontvoerde Bartholomew en takelde hem toe (p.183))
- Waarom helpt Novak Darkus niet één, maar twee keer?
- Op het einde gaat ze toch niet mee met Darkus, maar blijft ze bij haar moeder. Begrijpen jullie waarom? (*"Ze is een monster Novak."* *"Maar ze is ook mijn moeder." Met die woorden deed Novak de deur dicht.*)
- Wie vindt Darkus in De Hoogte? (p.181) Had je al snel door dat Darkus' vader daar zou zijn?

Project Fabre (p.204-208)

Schrijf deze citaten op kaartjes en bespreek ze met de juryleden

- *'Kevers zijn de succesvolste soort op aarde. Ze kunnen zich aan bijna elke omgeving aanpassen.'* (p.208)
- *'Barty en Lucretia kenden elkaar van de universiteit. Kevers waren Barty's specialisme, maar Lucretia was geneticus. Haar belangstelling voor kevers begon toen ze Darkus papa leerde kennen.'*
- *'Project Fabre had een gedurfde opdracht: ze onderzochten of het mogelijk was om de schade die de mens aan de aarde had toegebracht terug te draaien door gebruik te maken van de eigenschappen van insecten.'* (p.205)
- *'De trieste waarheid is dat het aantal insecten terugloopt. Door hun habitats te verwoesten, verwoesten we ook hun soorten, maar we hebben ze wel hard nodig. Als alle zoogdieren op de wereld zouden uitsterven, zou de aarde gedijen- maar als er geen insecten meer waren, zou alles heel gauw doodgaan.'* (p.205)
- Project Fabre onderzocht de mogelijkheden van insectenkwekerijen.

- 'Samen met een erfelijkheidsdeskundige onderzocht je vader wat er kon worden bereikt door aan de genetische opmaak van kevers te sleutelen.' (p.205)
- 'Doel: een transgeen proces waarbij menselijk DNA in kevers werd ingebracht, waardoor er een nieuwe keversoort zou ontstaan die in staat was om na te denken, met mensen samen te werken en het milieu op te schonen.' (p.206)

Vragen:

- Begrijpen jullie wat Project Fabre is? Hebben jullie dit hoofdstuk verschillende keren gelezen? Hebben jullie verdere uitleg gevraagd aan jullie ouders of meer informatie opgezocht?
- Lucretia experimenteert met DNA en ze wil de kevers genetisch manipuleren. Denken jullie dat dit in de realiteit ook gebeurt? Wat vinden jullie daarvan? Zouden jullie hier meer over willen weten? (<http://www.doubleforgeron.nl/manipulatie.html>)

Spectaculaire strijd tegen Lucretia en haar handlangers (vanaf p.243)

- ✓ Illustratie p.247, Lucretia die in de wagen zit wanneer haar handlangers de kevers komen ophalen

'De kevers verhuizen betekent alle kopjes verhuizen.' (p.188)

'Ik vind dat we de kevers in de berg moeten aansporen om zich te verdedigen, om terug te vechten.' (p.191)

'Samen maken we Lucretia Cutter duidelijk dat zij over ons leven niets te zeggen heeft.' (p.217)

Vragen:

- Sommige belangrijke gebeurtenissen in het verhaal hebben geen illustraties. Vind je dat jammer of fantasieer je liever zelf hoe bepaalde scènes, personages of gebeurtenissen er uit zien?
- Hoe wordt het plan in gang gezet? (met twee flessen champagne)
- Wat is de bedoeling van deze strijd? (De Keverberg moet verhuizen naar de riool. Onder het huis van de neven. De Kevers moeten bovendien het huis onveilig en onstabiel maken zodat het lijkt of ze ontsnapt zijn en niet meer in de buurt zijn)
- De kinderen spannen samen met de insecten? Zou zoiets echt kunnen gebeuren?
- Hoe hebben jullie de strijd ervaren? Wat vonden jullie van deze actie? Spannend? Ongeloofwaardig? (hagelbuien, drekhoop, vuurpijlen, p.252)
- Wat doet Darkus ondertussen? (Darkus redt zijn vader, p.256)
- Hoe komt Lucretia weg? (De politie denkt dat Pickering en Humphry de misdaden begaan hebben. P.267 'Het was een jongen.')
- Wat vinden jullie van het einde? (Lucretia verdwijnt, de neven gaan de gevangenis in, Goliath sterft en er wordt geschoten op Darkus)
- Vragen jullie je af welke avonturen Darkus, zijn vrienden en de kevers nog gaan beleven? Zouden jullie graag nog een verhaal over Darkus lezen?

3. BESPREKING VERHAALELEMENTEN

Personages

- Doctor Bartholomew Cuttle: vader van Darkus. Bezeten van kevers. Verdwijnt spoorloos.
- Darkus Cuttle: Na het verlies van zijn moeder heeft hij alleen nog zijn vader. Nadat zijn vader ook verdwijnt stort hij zich in een hels avontuur om zijn vader terug te vinden.
- Esme Cuttle: Moeder van Darkus. Leerde Darkus vader kennen op de universiteit tijdens een gezamenlijk onderzoek. Gestorven aan een longontsteking. Darkus en zijn vader missen haar enorm.
- Maximilian Cuttle: Oom van Darkus. Archeoloog. Gaat samen met Darkus op zoek naar zijn vader.
- Virginia: Beste vriendin van Bertolt. Nu ook van Darkus. Stoer. Bazig. Luid. Sluit samen met haar vrienden een pact om Darkus vader terug te vinden.
- Bertolt: Beste vriend van Virginia. Nu ook van Darkus. Stil. Nerd. Bertolt en Virginia zijn twee tegenpolen en zijn de allerbeste vrienden. De vrienden sluiten samen een pact om Darkus vader terug te vinden.

- Novak: Dochter van Lucretia. Wil actrice worden. Veel gevoel voor drama. Helpt Darkus en werkt zo haar eigen moeder tegen.
- Pickering en Humphry: Twee neven die de hele tijd ruziemaken. De ene verzamelt rommel in de tuin en beweert dat het waardevolle spullen zijn. De ander leeft in een kamer vol kevers.
- Lucretia Cutter: Geneticus. Heeft een eigen modehuis. Lucretia experimenteert met DNA en ze wil de kevers genetisch manipuleren.
- De Kevers (Baxter)

Zoek naar citaten of gebeurtenissen in het boek die het karakter of de gevoelens van de personages typeren. Bespreek ze samen met de juryleden. Ontdek zo samen met hen de personages uit dit verhaal en hoe de juryleden tegenover hen staan.

Bijvoorbeeld:

- 'Hij was geen man die op mysterieuze wijze verdween. Hij was een man die aan de eettafel dikke oude boeken las en gebakken ei in zijn baard morste. Hij was een man die altijd zijn sleutels kwijtraakte en nooit een paraplu bij zich had als het regende. Hij was het soort vader dat je vaak vijf minuten te laat van school afhaalde, maar wel altijd kwam. (p.7)
- 'Maar boven alles, wist Darkus, was hij het soort vader dan zijn dertienjarige zoon nooit in de steek zou laten.' (p.7)
- 'Je mag nooit een leven nemen, hoe klein het ook is.' (Bartholomew, p.46)
- 'Hij was bezeten van kevers.' (p.50)
- 'Het enige belangrijke was dat hij voor zijn vader zorgde en hem hielp om weer gelukkig te worden.' (p.9, Esme Cuttle was onverwacht bezweken aan een longontsteking. Darkus en zijn vader waren kapot van verdriet)
- 'Niet weten is nog veel erger' (p.141, Virginia)
- 'De eerste keer dat we elkaar aankeken wist ik al dat je me tot aan het eind van de wereld zou volgen.' (p.151, Novak)
- 'Het volwassen leven kan vreselijk vermoeiend zijn, Darkus, met al die intriges en compromissen...' (p.15, Maximilian Cuttle)
- 'Het verleden haalt je altijd in, knul, ook als je dat niet wilt.' (p.15, Maximilian Cuttle)
- 'Het leven is een mysterie, Darkus, en wetenschap is de sleutel. (p.75, Maximilian Cuttle)
- 'Avonturen zijn gevaarlijk, Darkus, en boeven bestaan echt.' (p.204, Maximilian Cuttle)
- 'Ideeën zijn machtig, en er zijn mensen die zelfs het nobelste idee gebruiken om aan macht te komen, of aan geld.' (p.204, Maximilian Cuttle)

Maximilian Cuttle doet enkele boeiende uitspraken. Bespreek ze samen met de juryleden.

- Wat bedoelt Max? Zijn de juryleden het eens met zijn uitspraken? Waarom wel? Waarom niet?

Algemene bespreking van de personages

Noteer de namen van de personages op aparte bladen. Vraag de juryleden om alles wat ze over hen weten op de bladen te schrijven. Ga daarna een gesprek aan over het desbetreffende personage en de gebeurtenissen die ze beleven.

- Welk personage vind je het leukst en waarom?
- Zijn er te veel of te weinig personages in het verhaal? Waarom?
- Welke invloed hebben de personages op elkaar?
- Zijn alle personages even belangrijk? Zou je een personage kunnen weglaten? Waarom (niet)?
- Zou je je met dit personage kunnen identificeren of liever met iemand anders? Kan je ook aangeven waarom?

Einde

'En met kracht en vastberadenheid zijn we onverslaanbaar.' (p.276)

- 'Kracht en vastberadenheid' is heel belangrijk in dit verhaal. Het wordt een beetje de slogan van Darkus en zijn vrienden. Geloven jullie dat je met kracht en vastberadenheid onverslaanbaar bent? Wat betekent dat 'kracht en vastberadenheid'?
- Vind je dit een mooie zin om het verhaal af te sluiten?

4. EINDOORDEEL

Recensies

Je kan uit recensies stukjes halen om met de juryleden te bespreken. Zijn ze het met de recensent eens of toch eerder niet? Schrijf ze op kaartjes en laat elk jurylid er een uitkiezen om te bespreken.

Bijvoorbeeld:

- 'Het debuut van de Britse M.G. Leonard, 'Beetle Boy', verschijnt in maar liefst twintig landen, hier onder de titel 'Keverjongen'. Een verrassende hype, want hoewel het absoluut een pakkend, filmisch avontuur is voor een groot publiek, is het geen uitzonderlijk knap boek.'
(<https://www.basmaliepaard.nl/publicaties/trouw-recensie/keverjongen>)
- 'De basis is zelfs tamelijk clichématig: tikkie zielige hoofdpersoon probeert met zijn superslimme, zelfredzame vrienden een mysterieuze verdwijning op te lossen en moet het opnemen tegen een ultieme schurk en een oliedom boevenduo (vanzelfsprekend een dikke en een dunne). Maar Leonard sleept je mee en heeft een originele troef in handen: keverliefde.'
(<https://www.basmaliepaard.nl/publicaties/trouw-recensie/keverjongen>)
- 'Van psychologisch uitgediepte personages is geen sprake, die blijven karikaturaal. Leonards stijl is vlot, maar niet bijzonder.'
(<https://www.basmaliepaard.nl/publicaties/trouw-recensie/keverjongen>)
- 'Dat 'Keverjongen' een charmant en genietbaar boek is geworden heeft vooral te maken met die kevers.'
(<https://www.basmaliepaard.nl/publicaties/trouw-recensie/keverjongen>)
- '(...) maar is een spannende en geestige slapstick die om een verfilming schreeuwt. Alle ingrediënten zijn daarvoor aanwezig. Een akelige heks die de onnozele buurmannen voor haar karretje spant en een groepje kinderen dat de strijd met haar aangaat.'
(<http://www.jaappleest.nl/ontroerend-verbond-met-een-insectenkolonie/>)

Tot slot

- Wat vonden jullie van het woordenboek voor entomologen achter aan het boek? (p.277) Hebben jullie daar tijdens het lezen verschillende termen over opgezocht? Of ontdekten jullie pas na het lezen dit woordenboek?
- Als je het boek aan iemand zou moeten aanbevelen, wat zou je dan zeggen? Zou je het aanbevelen of niet?
- Wat heeft jou het meest geraakt in dit verhaal?
- Zijn er dingen die je graag aan de auteur zou willen vragen?
- Wist je dat er een vervolg is op Keverjongen? Heb je het al gelezen? Zou je het graag lezen?
- Activiteiten: <http://www.scottishbooktrust.com/learning/learning-resources/resource/beetle-boy-exploring-science-and-design>

Juryleden kunnen online op de KJV-boeken reageren.

Ga naar www.kjv.be, klik op 'Welke boeken moet ik lezen' en dan op de groep en het boek in kwestie.